

ACC. N:R M 6276:1-4.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Franz Petersson

Härad: Kinnared

Adress: Småmåla, Urskult

Socken: Urskult

Berättat av: Jensamma

Uppteckningsår: 1940

Född år 1884 i Urskult

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Svar på frågelista 4. 6. 27,

Bäckhästen

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M6276:1.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Frans Pettersson.
Härad: Kinnevald. Adress: Smöråmåla, Ushult.
Socken: Ushult. Berättat av: Densemme.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1884 i Ushult.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Näcken, som ibland visade sig i skepnad av en häst (bäckhästen).

Enligt de äldre Ushultsbarnas berättelse visade näcken sig ofta i en hästs skepnad vid det dessa två här nedan upptecknade sägner åtminstone delvis betydelse.

"Barnen och näcken."

"En sommardag lekte några barn på en mot en sjö sluttande äng. Medan de som bäst roade sig, kom en vitbrakig häst fram till dem. Barnen blevo mycket förtjusta, när de komma under fund om att hästen var "sketen" (sketen = matlaglig för smekning), och de berättade

Skriv endast på denna sida!

2

ACC. N.R. M 6976:2

Landskap: Småland. Upptecknat av: Frans Petersson
Härad: Linnestad. Adress: Smånamåla, Ushult
Socken: Ushult. Berättat av: Densamme.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1884 i Ushult.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

klättra upp på hans ryggar för att rida
på densamme. Genom att klänka sig fast
i hästens man lyckades det ena barnet
efter det andra kliva upp och sätta sig
på hästryggen, endast det yngsta i skaran,
en fyraårig gosse, var för litet för att
kunna klättra upp. Gråtande däröver
utbrast den lille: "Gä näcker (räcker)
inte!" I just som han uttalat ordet
"näcker", tog hästen ett språng och
rusade ner i sjön, där samtliga barn
omkommo. Endast den lille, som ej
lyckades "näcka" upp, blev bevarad."
"Pigan som hängde med näcken."

ACC. N:R. M 6276:3.

3

Landskap: Småland Upptecknat av: Franz Petersson
Härad: Kinnevald Adress: Smöråmåla, Ushult
Socken: Ushult Berättat av: Pensamme
Uppteckningsår: 1940 Född år 1884 i Ushult

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"En piga gick en dag och harvade på en intill en sjö gränsande åker. När hon vid ett tillfälle under en vändning vid ett hörn av åkern kom att betrakta hästen märkte hon, att hans ena fot ej var till en vanlig hästfot. Pigan blev förskräckt. Hon förde ena handen helt omärkligt bakom sin rygg och löste upp sitt färlädesband, varefter hon fortsatte harvningen. Men just som hon under sitt arbete hade kommit i närheten av sjön, vände hästen sig mot henne, högg tag i hennes färläde och rusade ut i vattnet, där han försvann. Tack vare pigans förlädesband, blev hon bevarad."

Skriv endast på denna sida!

4

ACC. N:R. M6276:4.

Landskap: Småland Upptecknat av: Frans Petersson
Härad: Kinnared Adress: Smöramåla, Ushult
Socken: Ushult Berättat av: Den samme
Uppteckningsår: 1940 Född år 1884 i Ushult.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bäckhästen är föga känd av de gamla här i Ushult. 7 de sägner som här är gängse om sjöns och vattnens hemliga väsen nämnes endast näcken.

Av den nu levande generationen lär ingen ha sett honom, men enligt sägnerna skulle han ibland ha haft likheten av en vitbrödig häst. Barnsägskvinnor och nyfödda småbarn må taga sig i akt för honom, ty tar man vatten ute på gården till badvatten till barnet, kan necken följa med detta vatten in i stugan, i vilket fall han kan förgöra både kvinnan och barnet.

Skriv endast på denna sida!